

ved Forhandlingsvillie saavel fra Arbejdsgiverne som fra Arbejdernes Side faar en Overenskomst, der kan vise, at man mødes i gensidig Forstaaelse af de enkelte Fags Forhold.

Ved Siden af den almindelige Regel, vi altsaa har fastslaaet for vort Vedkommende med Hensyn til Spørgsmaalet om en lovmæssig Gennemførelse af 8 Timers-Arbejdsdagen, har vi imidlertid stadig sagt: Men der kan gives særlige Tilfælde og navnlig da sundhedsfarlige Forhold, hvor det vil være rigtigt at faa Spørgsmaalet overvejet, undersøgt og sluttelig gennemført ved Lov her paa Rigsdagen. Ved Loven af 1901 blev der givet det da oprettede Arbejdsraad Initiativ i den Slags Sager, og dette Initiativ har vi i Aarenes Løb paa forskellig Maade støttet. Jeg skal saaledes minde om, at Venstre i sin Tid som Regeringsparti gennemførte en Bevilling, i Kraft af hvilken der blev iværksat en meget omfattende Undersøgelse af Arbejdernes Sundhedstilstand, for at dette Grundlag kunde være tilrettelagt for det videre Arbejde i disse Forhold, og den nugældende Fabriklovs § 24 er bl. a. indført gennem Forslag fra Venstres Side. Vi har ment, at disse Spørgsmaal var saa indviklede og vanskelige, at det vilde være rigtigt at lade det nedsatte Arbejdsraad gennemarbejde, undersøge og lægge Stoffet saaledes til Rette, at Lovforslaget derefter kunde fremsættes for Rigsdagen.

Denne Vej er ogsaa fulgt ved det foreliggende Lovforslag, der gaar ud paa at gennemføre 8 Timers-Arbejdsdagen i Fabrikvirksomheder med Døgndrift. Der foreligger en Indberetning fra Fabrikdirektoratet og en Erklæring fra Arbejdsraadet, der støtter dette Lovforslag. Et Flertal af Arbejdsraadet har ment, at man ikke uden videre kunde følge Fabriklovens § 24 og i Kraft af denne indføre Døgndrift paa alle de Omraader, her er Tale om, hvad jeg mener, at dette Flertal har haft Ret i. Denne Paragraf tager nemlig Sigte paa de Virksomheder, hvor der er særlig sundhedsfarlige Forhold til Stede. Derfor er det naturligt, naar man vil gaa videre, at man da gaar til Lovgivningsmagten i Stedet for at søge at blive enig om en eller anden mindre rigtig Fortolkning af denne Paragraf. Ærede Medlemmer, der har beskæftiget sig med disse Sager, vil bl. a. vide, at Rigsdagen i Samlingen 1913—14 fik en omfattende Indberetning fra Statens statistiske Departement om de Undersøgelser, man der havde iværksat, og deraf fremgik det, at ikke alle de Virksomheder,

her er Tale om, kan stemples som sundhedsfarlige. Om flere af dem, f. Eks. Papirfabrikerne og endogsaa Gasværkerne, blev det den Gang udtalt, at de ikke efter de foreliggende Oplysninger kunde betragtes som sundhedsfarlige, medens man derimod, maaske af helt andre Grunde, vilde finde det rimeligt alligevel at indføre en 8 Timers-Arbejdsdag, naar der var kontinuerlig Drift.

Det foreliggende Lovforslag gaar altsaa ud paa at indføre en saadan 8 Timers-Arbejdsdag i alle Virksomheder, der helt eller for et vist Tidsrum og ikke blot rent midlertidigt anvender kontinuerlig Drift. Som jeg nævned før, findes der en Udtalelse fra Fabrikdirektoratet med Tilslutning fra Arbejdsraadet desangaaende. Arbejdsraadet skriver: „Det bemærkes dog, at Raadet ikke har haft Lejlighed til nærmere at undersøge de af Fabrikdirektoratet fremsatte Betragtninger angaaende den foreslaaede Ordningens Virkning med Hensyn til de paagældende Virksomheders Økonomi“. Dette har jeg ikke saa meget at indvende imod her, hvor Fabrikdirektoratets Indberetning er saa omfattende og oplysende, som den er, men i al Almindelighed vil jeg sige, at jeg ikke anser det for heldigt, at Arbejdsraadet, naar der er tillagt det en saa betydelig og omfattende Virksomhed, som der i Kraft af Lovgivningen er netop paa dette Omraade, da ikke anstiller selvstændige Overvejelser og Undersøgelser over saadanne Spørgsmaal, der eventuelt kan faa betydelig Rækkevidde for de forskellige Erhverv.

Jeg vil imidlertid anbefale Tinget at tage velvilligt paa denne Sag og medvirke til dens Gennemførelse. Først og fremmest vil jeg gøre det af Hensyn til Arbejderne. Selv om der ikke er Tale om sundhedsfarlige Virksomheder i alle Tilfælde, er der dog under alle Forhold Tale om en lang og opslidende Gerning, og jeg finder det derfor rimeligt, at vi efter de Oplysninger, som er tilvejebragt i hele denne Sag, og efter hvad der foreligger her, ogsaa de Anbefalinger, der ledsager Lovforslaget, giver vor Støtte til Lovforslagets Gennemførelse. Der er en særlig Grund til at lovgive her, ikke alene for Arbejdernes Skyld, men ogsaa for deres Hjemms Skyld og for Samfundets Skyld.

Der er i Bemærkningerne til Lovforslaget peget paa, at det formentlig nu vilde være et heldigt Tidspunkt at gennemføre denne Sag paa, der naturlig har hvilet under Krigen. Det er flere Gange spaaet, at vi her i Landet mulig kunde